॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ तथापिहिंसामिश्रंकर्मतवाप्ययोग्यमित्याशंक्यसर्वत्रहिंसायाअपरिहार्यत्वमाह कृषिंसाध्वीतीत्यादिना केनराजीवान्नहिंसंत्यपितुसर्वेपिहिंसंत्येवेत्यर्थः ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥

द्रष्टव्यातुभवेत्प्रज्ञाक्रूरेकर्मणिवर्तता ॥ कथंकर्मशुभंकुर्याकथंमुच्येपराभवात् ॥ २० ॥ कर्मणस्तस्य घोरस्यबहुधानिर्णयोभवेत् ॥ दानेचसत्यवाक्येचगुरुशुश्रूषणेतथा ॥ २१ ॥ द्विजातिपूजनेचाहंधर्मेचनिरतःसदा ॥ अभिमानातिवादाभ्यांनिवृत्तोस्मिद्विजोत्तम ॥ २२ ॥ कृषिंसाध्वीतिमन्यंतेतत्रहिंसापरास्मृता ॥ कर्षतोलांगलैःपुंसोघ्नंतिभूमिशयान्बहून् ॥ २३ ॥ जीवानन्यांश्चबहुशस्तत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ धान्यबीजानियान्याहुर्वीत्यादीनिद्विजोत्तम ॥ २४ ॥ सर्वाण्येतानिजीवानितत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ आध्याक्रम्यपशूंश्चापिघ्नंतिवैभक्षयंतिच ॥ २५ ॥ वृक्षांस्तथौषधीश्चापिच्छिंदंतिपुरुषाद्विज ॥ जीवाहिबहवोब्रह्मन्वृक्षेषुचफलेषुच ॥ २६ ॥ उदकेबहवश्चापितत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ सर्वंव्याप्तमिदंब्रह्मन्प्राणिभिःप्राणिजीवनैः ॥ २७ ॥ मत्स्यान्ग्रसंतेमत्स्याश्चतत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ सत्वैःसत्वानिजीवंतिबहुधाद्विजसत्तम ॥ २८ ॥ प्राणिनोन्योन्यभक्षाश्चतत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ चंक्रम्यमाणाजीवांश्चधरणीसंश्रितान्बहून् ॥ २९ ॥ पद्भ्यांघ्नंतिनराविप्रतत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ उपविष्टाःशयानाश्चघ्नंतिजीवाननेकशः ॥ ३० ॥ ज्ञानविज्ञानवंतश्चतत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ जीवैर्ग्रस्तमिदंसर्वमाकाशंपृथिवीतथा ॥ ३१ ॥ अविज्ञानाच्चहिंसंतितत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ अहिंसेतियदुक्तंहिपुरुषैर्विस्मितैःपुरा ॥ ३२ ॥ केनहिंसंतिजीवान्वैलोकेस्मिन्द्विजसत्तम ॥ बहुसंचिंत्यइतिवैनास्तिकश्चिदहिंसकः ॥ ३३ ॥ अहिंसायांतुनिरतायतयोद्विजसत्तम ॥ कुर्वंत्येवहिहिंसांतेयत्नादल्पतराभवेत् ॥ ३४ ॥ आलक्ष्याश्चैवपुरुषाःकुलेजातामहागुणाः ॥ महाघोराणिकर्माणिकृत्वालज्जंतिवैनच ॥ ३५ ॥ सुहृदःसुहृदोन्यांश्चदुर्हृदश्चापिदुर्हृदः ॥ सम्यक्प्रवृत्तान्पुरुषान्नसम्यगनुपश्यतः ॥ ३६ ॥ समृद्धैश्चननंदंतिबांधवाबांधवैरपि ॥ गुरूंश्चैवविनिंदंतिमूढाःपंडितमानिनः ॥ ३७ ॥ बहुलोकेविपर्यस्तंदृश्यतेद्विजसत्तम ॥ धर्मयुक्तमधर्मंचतत्रकिंप्रतिभातिमे ॥ ३८ ॥ वक्तुंबहुविधंशक्यंधर्माधर्मेषुकर्मसु ॥ स्वकर्मनिरतोयोहिसयशःप्राप्नुयान्महत् ॥ ३९ ॥ इतिश्रीम० आरण्यकेप० मार्कंडेयस० पतिव्रतोपाख्यानेब्राह्मणव्याधसंवादेअष्टाधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २०८ ॥ ॥ ७ ॥ मार्कंडेयउवाच धर्मव्याधस्तुनिपुणंपुनरेवयुधिष्ठिर ॥ विप्रर्षभमुवाचेदंसर्वधर्मभृतांवरः ॥ १ ॥

॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ इत्यारण्यकेप० नै० मा० अष्टाधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २०८ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ५ ॥ शांत्यादयोज्ञानांगभूताधर्माःप्रोक्ताःसंप्रतिज्ञानंविनाकृतकृत्यतानास्तीतिवक्तुंधर्मतत्त्वस्यदुरवगाहत्वंप्रपंचस्यनिःसारत्वंचोच्यते धर्मव्याधस्त्वित्यादिना ॥ १ ॥

Digitized by Google